

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. május 24.
(OR. en)

9562/19

Intézményközi referenciaszám:
2018/0044(COD)

JUSTCIV 127
ECOFIN 512
EJUSTICE 83
COMPET 423
CODEC 1129
IA 162

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	9459/19
Biz. dok. sz.:	7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogról – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság a tőkepiaci unióról szóló cselekvési terv részeként 2018. március 12-én nyújtotta be a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot¹. A javaslat alapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikkének (2) bekezdése (igazságügyi együttműködés polgári ügyekben), és arra a rendes jogalkotási eljárás vonatkozik. A javaslat mellett a Bizottság előterjesztette az értékpapírügyletek tulajdoni hatásai tekintetében alkalmazandó jogról szóló bizottsági közleményt² és egy hatásvizsgálatot³ is.
2. A javaslat célja elősegíteni a követelésekkel végzett, határon átnyúló ügyletek bővülését és ezáltal megkönnyíteni a forráshoz jutást olyan közös kollíziós szabályok uniós szintű létrehozásával, amelyek alapján meg lehet határozni, hogy melyik nemzet joga legyen alkalmazandó a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira.

¹ 7222/18 – COM(2018) 96 final.

² 7358/18 – COM(2018) 89 final.

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

3. A javaslat kifejezett célja olyan egységes szabályokat meghatározni, amelyek kijelölik azt a nemzeti jogot, amelynek meg kell határoznia a követelés tulajdonjogát annak határon átnyúló engedményezését követően, és ezáltal megszüntetik a jogi kockázatot és a pénzügyi piacokra gyakorolt esetleges rendszerszintű következményeket. A javaslat következtében tehát létrejön a jogbiztonság, ami elősegíti a határon átnyúló beruházásokat, az olcsóbb hitelhez jutást és a piaci integrációt. A javaslatnak a polgári és kereskedelmi ügyekben alkalmazandó hatályos uniós jogi eszközökkel is összhangban kell lennie, különös tekintettel a Róma I. rendeletre, a fizetéseképtelenségi rendeletre, a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelvre, az elszámolások véglegességéről szóló irányelvre és a felszámolásról szóló irányelvre.
4. Ebben az összefüggésben a Bizottság azt az általános szabályt javasolja, hogy kollíziós esetekben az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog legyen alkalmazandó a követelés engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira. A Bizottság érvelése szerint e szabály alapján könnyebben előre lehetne látni, hogy melyik ország joga lesz az alkalmazandó jog, mivel a harmadik felek előre megbizonyosodhatnak arról, hogy hol található az engedményező szokásos tartózkodási helye. Annak érdekében, hogy igazodni lehessen a piaci szereplőknek az egyes speciális követeléstípusok (bankszámlán jóváírt pénz, pénzügyi eszközökből eredő követelések) iránti igényeihez, a Bizottság két kivételt javasolt, amikor az általános szabály helyett az engedményezett követelés joga lenne alkalmazandó. Az értékpapírosításon alapuló követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogot illetően a Bizottság azt javasolja, hogy választani lehessen az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog és az engedményezett követelés joga között annak érdekében, hogy a nagy és a kisebb szereplők egyaránt részt tudjanak venni a határon átnyúló értékpapírosításban.

5. Az Európai Parlament 2019. február 13-án fogadta el – 546 szavazattal 35 ellenében, 62 tartózkodással – az első olvasatban kialakított álláspontját⁴, amely a bizottsági javaslatához képest 24 módosítást tartalmazott. A Parlament egyetértett a Bizottság javaslatával abban, hogy egy engedményezés harmadik felekre kifejtett hatásaira azon ország jogát kell alkalmazni, ahol az engedményező szokásos tartózkodási helye található. A képviselők kivették a javaslat szövegéből azokat a rendelkezéseket, amelyek értelmében az engedményező és az engedményes az engedményezett követelésre alkalmazandó jogot választhatná a követelések értékpapírosítás céljából történő engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogként.
6. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. július 11-én fogadta el véleményét a javaslatról⁵, az Európai Központi Bank pedig 2018. július 18-án saját kezdeményezésű véleményt nyilvánított⁶.
7. Sem az Egyesült Királyság, sem pedig Írország nem élt az Szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyv 3. cikke adta lehetőséggel, e két ország tehát nem vesz részt a javasolt intézkedés elfogadásában és alkalmazásában. A Szerződésekhez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv alkalmazásában Dánia nem vesz részt a javasolt intézkedés elfogadásában.

⁴ 6217/19.

⁵ 11427/18.

⁶ CON/2018/33. A Szerződések nem írják elő az EKB-val folytatandó kötelező konzultációt.

II. A TANÁCSBAN FOLYÓ MUNKA

8. A Tanács a 2018. december 6–7-i ülésén nyugtázta a korábbi elnökségek által e témában elért eredményeket⁷. A 2018-ban végzett munkára építve az elnökség két módosított szöveget készített a javaslatához, amelyeket a polgári jogi munkacsoport (követelések engedményezése) (a továbbiakban: a munkacsoport) megvizsgálta. A munkacsoport négy ülésen vizsgálta az elnökségi szövegeket⁸, legutóbb 2019. május 15-én.
9. Az utóbbi hónapokban a munkacsoport azzal is kiemelten foglalkozott, hogy a Bizottságtól pontosabb képet kapjon a javaslat pénzügyi aspektusairól, valamint mindenekelőtt a javaslat és a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós jogszabályok, illetve a tőkepiacokra vonatkozó javaslat különböző aspektusai – például az értékpapírügyletek – szempontjából esetleg releváns, más nemzetközi és nemzeti jogszabályok közötti kapcsolatról. A munkacsoportot ebben a feladatban a pénzügyi szolgáltatási munkacsoport küldöttei is segítették. Ezenkívül a munkacsoport a Bizottsággal együtt több, a javaslattal kapcsolatban felmerült jogi kérdést is áttekintett, aminek következtében egyes esetekben változtatásokra is sor került, amelyeket az elnökség által módosított szöveg tartalmaz.

⁷ 14498/18.

⁸ A legutóbbi szövegváltozat az ST 7889/19 dokumentumban található.

10. A 2019 első félévében megvitatott főbb rendelkezések a következők:

- a) **Hatály (1. cikk):** a munkacsoport üdvözölte a rendelet hatályának a „jogok és kötelezettségek szerződéses átszállásával” való kiegészítését, biztosítandó a Róma I. rendelettel⁹ való koherenciát. Ami a rendelet hatálya alól való kizárásokat illeti, további tárgyalásokra van szükség az esetleges további kizárásokról, figyelembe véve azt, hogy az újabb kizárások nem veszélyeztethetik a javaslat tervezett célkitűzésének maradéktalan megvalósítását, vagyis a követelésekkel végzett határon átnyúló ügyletek harmadik felekre gyakorolt hatásaira alkalmazandó jog tekintetében jelenleg fennálló jogbizonytalanság felszámolását.
- b) **Fogalommeghatározások (2. cikk):** az elnökség megtartotta néhány fogalommeghatározásnak a Bizottság által eredetileg javasolt változatát (pl. „engedményező”, „engedményes”, „szokásos tartózkodási hely”, „pénzügyi eszköz”), másokat azonban módosított (pl. „engedményezés”, „követelés”, „harmadik felekre kifejtett hatások”, „hitelintézet”, „pénz”) annak céljából, hogy világosabbá tegye őket. Az elnökségi szöveg ezen túlmenően néhány további új fogalommeghatározást is bevezetett (pl. „értékpapírosítás”, „értékpapírok”). A fogalommeghatározásokat a delegációk jelenleg vizsgálják.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) (HL L 177., 2008.7.4., 6. o.).

- c) **Alkalmazandó jog (4. cikk):** a munkacsoport folytatta a Bizottság által javasolt általános szabály (azaz az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog) és az alóla való kivételek (pl. pénz) vizsgálatát, mérlegelve azok előnyeit (pl. kiszámíthatóság) és hátrányait (pl. hogy esetleg több kivételre is szükség lenne, például a pénzügyi eszközökből eredő követelések tekintetében). Néhány delegáció javaslatot tett bizonyos további kivételekre, ezek szükségessége és indokoltsága azonban még további vizsgálat tárgyát képezi. Egyes delegációk megfordítanak az általános szabályt (az engedményezett követelés joga) néhány kivétellel (pl. faktorálás), amelyek az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog hatálya alá fognak tartozni, ezért ezen alternatív általános szabály előnyeit (pl. a Róma I. rendelet értelmében a harmadik felekre gyakorolt hatásokra és az adósra alkalmazandó jog azonossága) és hátrányait (pl. kevésbé kiszámítható) a munkacsoport meg fogja vizsgálni. A vizsgálat eddig azt mutatja, hogy az elfogadandó általános szabály azonosításáról folytatott megbeszéléseket össze lehet kapcsolni a javaslat hatályáról folytatott megbeszélésekkel. Ezért a Tanács álláspontjának kialakítása érdekében párhuzamosan kell elvégezni a javaslat két elemének alapos elemzését.

Az elnökségi szöveg kezelte az egyes delegációk által azzal kapcsolatban tett észrevételeket, hogy eltérő kapcsoló elvet kell alkalmazni azokban az esetekben, amikor fedezett kölcsönügyletekben ingatlan (jelzáloghitel) vagy ingó (zálogkölcsön) vagyon fölötti bejegyzett biztosítéki jogot alkalmaznak fedezetként. Az ezzel a kérdéssel kapcsolatos megbeszélések rámutattak arra, hogy noha szükség van eltérő kapcsoló elvre vagy – a megbeszélések eredményétől függően – egy olyan rendelkezésre, amely egyértelművé teszi, hogy a javaslat nem érinti az e szabályokra vonatkozó nemzeti jogszabályokat, azonban csupán abban az esetben, ha a fedezet (bejegyzett biztosítéki jog) a követelés kiegészítő feltétele. E kérdések vizsgálata még folytatódik.

- d) **Az alkalmazás kezdetének időpontja (14. cikk):** a munkacsoportban folytatott megbeszélések abba az irányba haladnak, hogy az új eszközt csak a követelések olyan engedményezésére kelljen alkalmazni, amely esetében az engedményezési szerződés megkötésére a rendelet alkalmazásának kezdőnapján vagy azt követően került sor.

11. A munkacsoport megvizsgálta továbbá a javaslat többi rendelkezését¹⁰ is, amelyeket az elnökség az eredeti bizottsági javaslatához képest egyáltalán nem vagy csak kis mértékben módosított. E rendelkezések közül néhány tekintetében a tervek szerint a megfelelő preambulumbekkezdések pontosítással egészülnek majd ki.

¹⁰ Egyetemes alkalmazás (3. cikk), Az alkalmazandó jog hatálya (5. cikk), Imperatív rendelkezések (6. cikk), Közrend (7. cikk), A vissza- és továbbutalás kizárása (8. cikk), Az egynél több jogrendszerrel rendelkező államok (9. cikk), Kapcsolat más uniós jogi aktusok rendelkezéseivel (10. cikk), Kapcsolat a meglévő nemzetközi egyezményekkel (11. cikk), Az egyezmények jegyzéke (12. cikk), Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés (13. cikk) és Hatálybalépés és alkalmazás (15. cikk).

III. KONKLÚZIÓ

12. Jóllehet a román elnökség idején jelentős eredményeket sikerült elérni, a delegációk folytatják a javaslat tartalmának mélyreható elemzését és az elnökségi szöveg vizsgálatát. Ebből következően – tekintettel a javaslat összetettségére, a pénzügyi piacokra gyakorolt lehetséges hatásaira és a más uniós jogszabályokkal való kapcsolataira – szakértői szinten további munkára van szükség azt megelőzően, hogy a Tanács bármilyen politikai döntést tudna hozni. A Tanács ezért további technikai információkat vár a Bizottságtól, mégpedig elsősorban a 9. pontban említett pénzügyi kérdéseket illetően.
 13. Mindezek fényében felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy nyújtsa be ezt az elért eredményekről szóló jelentést a Tanácsnak, hogy az a 2019. június 6–7-i ülésén nyugtázhassa azt.
-